

Afinitățile lui Florentin Smarandache

Al. Florin Țene

Mi-a sosit de peste ocean, din Statele Unite ale Americii, antologia de poezie universală întocmită de cunoscutul poet paradoxist Florentin Smarandache, intitulată destul de personal "Afinități", editura "Dorul", 1998, Narrésundby, Danemarca, carte apărută în condiții grafice excelente.

Antologia, selectată absolut pe criterii personale, cuprinde "un evantai de 42 de poeți din 23 de țări", inclusiv din țări exotice, ca Benin, Gambia, Malaezia, Nepal, Sri Lanka, fiindcă, așa cum mărturisește poetul în prefață, este "mereu în căutare de exotism".

Poeziile din "Afinități" sunt traduceri efectuate într-o perioadă relativ scurtă, cuprinsă între 1989 - 1995 și care "explodează" criteriile lui Thibaudet, autorul antologiei ignorând orice problemă legată de generații care, după cum știm, a declanșat răfuieli pătimașe în toate țările unde s-a "bătut moneda" pe o astfel de clasificare, uneori veninoase, orgolii incendiare, vanități furibunde, a reunit între copertile cărții sale mode și timp care au încăput prin "inelul" acela denumit atât de concret de Florentin Smarandache "Afinități".

Dincolo de orice delimitări, foarte firești altfel și naturale pentru psihologia traducătorului, criteriul ales de acesta a fost acela al diversității, așa cum declară, dar noi descoperim elemente comune la aproape toți autorii traduși, coagulate în jurul unui *Zeitgeist* specific.

Instrumentele de lucru au fost limbile: franceză, engleză, portugheză, spaniolă și italiană, evantai care confirmă că Florin Smarandache deține acel diapazon lingvistic ce poate vibra pe o gamă largă a subtilităților lingvistice din care a tradus. Descoperim în poeziile autorilor antologați o linie comună, aceea a atitudinii originale a poezilor ce scriu o poezie care face impresia că vor s-o cucerească fugind de ea, unde metafora poetică face casă bună cu parabola și anecdota. O parte din autorii antologați au fost cunoscuți personal de poetul Florentin Smarandache (acesta fiind un evadat dintre meridianele lumii) în peregrinările sale, iar pe alții i-a "tradus de bucurie că-mi trimiteau cărților lor, în special după ce ajunsesem în America, având audiență lărgită, întrebându-mă cum să le mulțumesc... și mă miram de unde-mi aflaseră adresa? Probabil că-n SUA informațiile circulă cu viteza... (poemelor) luminii!" (Florentin Smarandache).

Pe Paul Courget, din Bordeaux, l-a cunoscut în vara anului 1992, când fiica acestuia, la Bergerac, organiza un festival de poezie. Poetul Teresinka Pereira, din Belo Horizonte, l-a însoțit pe poetul traducător în turneul paradoxist din 1993 prin Brazilia. Trebuie să subliniem că Teresinka citise din doi poeți români; din Eminescu și din Ion Pachie Tatomirescu. Acesta din urmă a fost publicat de Vasile Val Telceanu și de mine în revista "Radix" ce apărea la Namur, Belgia. Maria de Carmo Gaspar de Oliveira a fost gazdă ospitalieră în imensul Rio de Janeiro, oraș în care l-a cunoscut pe profesorul universitar de literatură Gilberto Mendonaca Teles și care auzise de Adrian Marino, care publicase la Gallimard (probabil cu sprijinul lui Mircea Eliade). Pierre Calderon, profesor de

franceză în Turcia și poet care l-a ajutat pe Florin Smarandache în perioada lagărului. Pe aceeași linie se află și Cristina Fuchs-Arthur. Helle Busacca e traducătoarea în italiană a "formulelor pentru spirit", iar Paul Georgellian, italianul care a tradus din română în engleză eseul lui Titu Popescu, "Estetica Paradoxismului". Această evidență mă face să mă gândesc la puținele rânduri scrise de Maurice Utrillo: "În orice operă de artă, sentimentul uman trebuie să se evidențieze înaintea oricărui sistem estetic (...)"

Ramificate în atâtea direcții din culturi și subculturi diferite, găsim influențe comune din care se hrănește poezia antologaților. Descoperim o nostalgie hrănită din romantism, un ecletism irigat de ironie, o paradigmă în care se sugerează un model cosmologic sau o nuanță specifică neamului și tradițiilor acestuia din care provine poetul.

La toți poeții antologați există acea recuperare a omogenității nu din planul iluziei, ci din acela al conștiinței creatoare. Nu doresc să fac o clasificare a poezilor, dar descopăr că toate formulele stilistice consumă în anumite puncte, punând accente diferite, sugerând filiații. Găsim poeți care au o formă disimulată de criză a interiorității, gnomici și ezoterici cu imaginația inflamată de abstractism senzorial și fanteziști ce folosesc din abundență expresia lapidară, concentrată, după tehnica manieristă a concetti-ului.

Întreprinderea poetului Florentin Smarandache este generoasă prin faptul că dăruiește cititorului de limba română poeți de pe mapamond puțin sau deloc cunoscuți.

În diversitatea generoasă a acestei lirici unificate de afinități, e loc de alte integrări în viitoarele, eventuale, antologii.